

Sygn. akt IV RC 795/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 04 lutego 2014 roku

Sąd Rejonowy w Białymstoku, IV Wydział Rodzinny i Nieletnich w składzie następującym:

Przewodniczący Barbara Monach - Lisowska

Protokolant Tomasz Leoniuk

po rozpoznaniu w dniu 04 lutego 2014 roku w Białymstoku

sprawy z powództwa K. W. (1)

przeciwko K. W. (2)

o alimenty

I. Zasądza od pozwanego K. W. (2) na rzecz powoda **K. W. (1)** tytułem alimentów kwotę po **400** (czterysta) złotych miesięcznie, płatną z góry, do 10-go każdego miesiąca, poczynając od dnia 08 listopada 2013 roku.

II. W pozostałej części powództwo oddala.

III. Odstępuje od obciążania pozwanego kosztami sądowymi.

IV. Wyrokowi w punkcie I-szym nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

UZASADNIENIE

K. W. (1) wniósł o zasądzenie od jego ojca K. W. (2) tytułem alimentów kwoty po 1.000 zł miesięcznie. W uzasadnieniu pozwu podniósł, że jest synem pozwanego, kontynuuje naukę w liceum zaocznym, nauka jest płatna, nie otrzymuje stypendium, nie posiada żadnego majątku. Jest po operacji kolana, wymaga rehabilitacji, nie może podjąć pracy (pозew, k.2-3)

Pozwany K. W. (2) uznał powództwo do kwoty po 300 zł miesięcznie, zaś w pozostałym zakresie wniósł o jego oddalenie (stanowisko pozwanego k. 72, 107).

Sąd ustalił, co następuje:

K. W. (1) urodził się (...) w M. (odpis skrócony aktu urodzenia, k. 6). Pochodzi ze związku małżeńskiego I. W. (1) z domu P. oraz K. W. (2) (odpis aktu małżeństwa k. 26). Aktualnie pomiędzy rodzicami powoda toczy się postępowanie o rozwód przed Sądem Okręgowym w Białymstoku w sprawie I C 1312/13. W sprawie rozwodowej wydano w dniu 10.12.2013 roku postanowienie o zabezpieczeniu powództwa w ten sposób, że zobowiązano K. W. (2) do łożenia alimentów na rzecz I. W. (2) w kwocie po 400 zł miesięcznie (k. 54-58). Z uwagi na fakt, iż powód jest już osobą pełnoletnią, orzeczenie nie obejmowało obowiązku alimentacyjnego pozwanego wobec syna.

Powód jest słuchaczem V semestru Niepublicznego Liceum Ogólnokształcącego w M., w maju 2014 roku przystąpi do egzaminów maturalnych (zaświadczenie, k. 100). Opłata za szkołę wynosi 140 zł miesięcznie. Nie otrzymuje stypendium naukowego ani socjalnego. Powód mieszka wraz z matką I. W. (2) w mieszkaniu należącym do babci powoda ze strony matki. Koszty utrzymania domu to opłata za energię elektryczną - 155 zł (odcinek, k. 81-84), gaz w butli - 60 zł za 1,5 miesiąca, woda ok. 50 zł miesięcznie (odcinek k. 85-88) Internet - 55 zł miesięcznie, opał –

2.000 zł na sezon (k. 89-93). Powód we wrześniu 2013 roku przeszedł operację kolana, w związku z tym potrzebuje rehabilitacji (skierowanie k. 30). Poniósł koszty związane z rehabilitacją – wypożyczenie szyny 240 zł za 8 dni, zabieg falą uderzeniową – 80 zł za jeden zabieg, dotychczas powód skorzystał z trzech zabiegów (faktury, k. 9, 98, 105). Od 27 stycznia 2014 roku powód rozpoczął rehabilitację refundowaną przez NFZ (wyjaśnienia powoda k. 69-70, wyjaśnienia pełnomocnika powoda k. 70-71).

Pozwany **K. W. (2)** ma 41 lat. Do grudnia 2013 roku przebywał w Belgii, był tam 2,5 roku, wrócił do Polski gdyż stracił pracę. Aktualnie nigdzie nie pracuje (zaświadczenie, k. 66). W skład jego majątku wchodzi mieszkanie położone w M. o powierzchni 46m². Obecnie pozwany mieszka w tym mieszkaniu, czynsz wynosi 460 zł miesięcznie (k. 78), energia elektryczna - 35 zł, gaz - 60 zł co 2 miesiące (wyjaśnienia pozwanego k. 71-72).

Z uwagi na fakt, iż obowiązek alimentacyjny obciąża obojga rodziców Sąd obowiązany był także dokonać ustaleń odnośnie sytuacji zarobkowej i majątkowej matki powoda.

I. W. (2) ma 41 lat. Pracuje na stanowisku kasjer/sprzedawca z wynagrodzeniem netto 1.181 zł (zaświadczenie k. 7). Jest właścicielką mieszkania w M. o powierzchni 50m², mieszkanie jest wynajmowane, z oświadczenia za wynajem otrzymuje 100 zł miesięcznie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dokumentów, akt sprawy I C 1312/13 Sądu Okręgowego w Białymstoku o rozwód oraz zeznań stron (k. 69-72, 106-107).

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z treścią art. 133 § 1 k.r.o., rodzice zobowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. To szczególne unormowanie obowiązku alimentacyjnego polega na tym, że obowiązek rodziców dostarczania środków utrzymania i wychowania trwa dopóty, dopóki dziecko nie zdobędzie, stosownie do swoich uzdolnień i predyspozycji, kwalifikacji zawodowych, czyli do chwili usamodzielnienia się, i to niezależnie od osiągniętego wieku.

Obowiązek przewidziany w art. 133 § 1 kro wygasa z chwilą osiągnięcia przez dziecko odpowiedniego stopnia fizycznego i umysłowego rozwoju, potrzebnego do usamodzielnienia się i do uzyskania środków utrzymania z własnej pracy i z własnych zarobków (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 08 sierpnia 1980 roku w sprawie III CRN 144/80, OSNC 1981/1/20).

Powód K. W. (1) ma 21 lat, zdobyty po szkole zawodowej zawód rolnika, okresowo pracował jako kelner, miał rok przerwy w nauce, zdobywa średnie wykształcenie w liceum zaocznym. Obecna naukę z łatwością mógłby połączyć z pracą zawodową. Jednakże powód ma poważnie kłopoty zdrowotne. We wrześniu 2013 roku przeszedł operację kolana (k. 8), aktualnie potrzebuje rehabilitacji, porusza się o kulach, nie jest w stanie podjąć pracy zarobkowej.

Poza wypadkiem przewidzianym w art. 133 § 1 kro uprawniony do świadczeń alimentacyjnych jest tylko ten, kto znajduje się w niedostatku (art. 133 § 2 k.r.o.). Niedostatek występuje, gdy człowiek nie jest w stanie samodzielnie zaspokoić swoich usprawiedliwionych potrzeb w zakresie utrzymania (wyrok SN z dnia 20 lutego 1974 r., III CRN 388/73, OSNCP 1975, nr 2, poz. 29).

W ocenie Sądu, aktualna sytuacja powoda wskazuje, iż z uwagi na swoje problemy zdrowotne popadł on w niedostatek i nie jest w stanie zaspokajać samodzielnie swoich usprawiedliwionych potrzeb. Popadnięcie w niedostatek nastąpiło bez winy powoda, bowiem stan niedostatku wywołały problemy zdrowotne powoda, w szczególności odbyta operacja kolana. Obecnie powód nadal porusza się o kulach, po operacji podejmował kroki w celu odzyskania sprawności, uczęszczał na płatne zabiegi, zaś w styczniu 2014 roku rozpoczął rehabilitację, której koszty pokryje NFZ. Z powyższego wynika, iż powód stara się powrócić do zdrowia, by wyjść ze stanu niedostatku.

Pozwany nie kwestionował stanu zdrowia powoda i braku jego zdolności zarobkowych. Uznał powództwo o alimenty na rzecz syna do kwoty po 300 zł miesięcznie.

Po ustaleniu, iż K. W. (1) nie jest w stanie samodzielnie zaspokoić swoich usprawiedliwionych potrzeb z uwagi na pozostawanie w niedostatku - Sąd przeszedł do ustalenia, na jakim poziomie kształtują się usprawiedliwione potrzeby uprawnionego, a z drugiej strony oceniał możliwości majątkowe zobowiązanych do alimentacji.

Powód swój koszt utrzymania określił na kwotę 2.000 zł miesięcznie, na którą składają się wydatki za wyżywienie 600 zł, ubrania 300 zł, środki czystości i higieny 100 zł, czesne za szkołę 140 zł, korepetycje z języka angielskiego i matematyki – każde z nich po 50 zł za godzinę 4 razy w miesiącu, co łącznie daje kwotę 400 zł, a także koszty utrzymania mieszkania – energia 135 zł, opał 3.500 zł za sezon, woda i kanalizacja – 50 zł, Internet – 55 zł. Podał też, że potrzebuje rehabilitacji, która nie jest refundowana – koszt jednego zabiegu to 80 zł.

Pozwany kwestionował wysokość podawanych wydatków na utrzymanie mieszkania jako zawyżone, zaś co do kosztów rehabilitacji powoda wskazał, że nie zgadza się na ich ponoszenie, bowiem go na to nie stać.

Sąd podziela w tym zakresie stanowisko pozwanego, iż podany przez powoda koszt utrzymania jest rzeczywiście zawyżony. Po zbadaniu wysokości i rodzaju zgłoszonych wydatków w ocenie Sądu koszty te kształtują się na poziomie około 700 zł miesięcznie, wyłączając koszty utrzymania mieszkania.

W tym miejscu należy wskazać, iż ustalając uzasadnione koszty utrzymania powoda, Sąd nie uwzględnił wydatków związanych z utrzymaniem domu. W sprawie rozwodowej toczącej się pomiędzy rodzicami powoda, Sąd tytułem zabezpieczenia zasądził na rzecz matki powoda alimenty w kwocie 400 zł miesięcznie na poczet kosztów utrzymania rodziny. W uzasadnieniu swojego orzeczenia Sąd Okręgowy wskazał, iż kwota ta pozwoli I. W. (2) na pokrycie kosztów utrzymania mieszkania, które zajmuje wraz z powodem. Dlatego też Sąd w niniejszej sprawie uznał, że powód ma zapewnione koszty utrzymania domu przez obojga rodziców. Należy przy tym wskazać, iż dom, w którym mieszka powód, jest zajmowany również przez jego babcię, która jest także zobowiązana do partycypacji w kosztach utrzymania domu.

Oceniając uzasadnione koszty utrzymania powoda, Sąd uwzględnił wydatek w postaci czesnego za szkołę w kwocie 140 zł, przede wszystkim z racji przyznania tego wydatku przez pozwanego. Pozwany K. W. (2) wskazał, że wiedział o rozpoczęciu przez syna nauki w szkole średniej płatnej, wcześniej przekazywał mu pieniądze na czesne. Powód w maju tego roku kończy obecną szkołę, zmiana szkoły na bezpłatną na tym etapie nauczania jest niecelowa.

Za zawyżone Sąd uznał zaś wydatki na wyżywienie ustalając, iż koszty te kształtują się na poziomie 300 zł miesięcznie. Powód prowadzi wspólne gospodarstwo domowe wraz z matką, co pozwala na obniżenie kosztów wyżywienia. Za zawyżone uznano również wydatki na odzież, środki czystości i wydatki szkolne. W ocenie Sądu, uzasadniony koszt zakupu odzieży to 80 zł miesięcznie, środków czystości – 40 zł miesięcznie, zaś wydatków szkolnych – 40 zł miesięcznie.

Odnosząc się zaś do wydatków związanych z prywatną rehabilitacją, Sąd ich wysokość zamknął w kwocie 100 zł miesięcznie. Powód niewątpliwie potrzebuje rehabilitacji w związku z przebytą operacją, jednakże przede wszystkim powinien skorzystać z zabiegów refundowanych w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia. Matka powoda starała się mu zapewnić dodatkowe, płatne zabiegi, wypożyczyła też specjalną szynę do ćwiczeń, jednak sama wskazywała, iż koszt takich zabiegów oraz wypożyczenia szyny jest znaczny i przekracza jej możliwości zarobkowe. Przy tym pozwany nie wyrażał w ogóle zgody na obciążanie go kosztami prywatnej rehabilitacji syna. Niewątpliwie dodatkowe zabiegi byłyby w stanie poprawić stan powoda i przyspieszyć proces rekonwalescencji, jednakże oceniając usprawiedliwiony koszt wydatków z tym związanych, Sąd musiał wziąć pod uwagę możliwości zarobkowe osób zobowiązanych do alimentacji. W ocenie Sądu, oboje rodzice powoda są w stanie przeznaczyć łącznie na ten cel kwotę 100 zł miesięcznie bez uszczerbku dla swojego majątku. Obciążenie ich kosztami rehabilitacji powoda ponad tę kwotę wiązałoby się niewątpliwie w pogorszeniem ich sytuacji finansowej.

Sąd nie uznał za uzasadniony zgłoszony przez powoda wydatek na korepetycje. Przede wszystkim, koszty ponoszone przez powoda w związku z korepetycjami nie zostały udowodnione, nie wskazał on nawet nazwisk osób, u których takie korepetycje pobiera. Należy wskazać, iż stosownie do treści art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Powód nie udowodnił, iż ponosi wydatki na korepetycje, same jego twierdzenia w tym zakresie są niewystarczające. K. W. (1) uczy się w systemie zaocznym, zajęcia odbywają się w weekend, natomiast w ciągu tygodnia przebywa on w domu. W takiej sytuacji, powód powinien przede wszystkim wkładać w naukę samodzielną pracę. Z uwagi na przebytą operację kolana ma on problemy z poruszaniem się, spędza czas w domu i ma go sporo, aby poświęcić go samodzielnej nauce.

Przechodząc do etapu rozłożenia obowiązku alimentacyjnego wobec powoda Sąd miał na względzie okoliczność, że ów obowiązek dostarczenia środków utrzymania i wychowania ciąży na obojgu rodziców, jednakże jego wysokość jest nierozzerwalnie związana z sytuacją majątkową każdego z nich. Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem orzecznictwa Sądu Najwyższego, miernikiem możliwości zarobkowych i majątkowych są zaś zarobki i dochody, jakie zobowiązany może i powinien uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych (uchwała pełnego składu Izby Cywilnej i Administracyjnej Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 roku, III CZP 91/86, OSNCP 1998, nr 4, poz. 42).

Oceniając możliwości zarobkowe pozwanego - w ocenie Sądu jest on w stanie łożyć na syna miesięcznie po 400 zł bez uszczerbku dla swojego utrzymania. Pozwany wprawdzie nigdzie obecnie nie pracuje, jednak w ocenie Sądu jest on w stanie podjąć pracę zarobkową, która pozwoli mu na utrzymanie siebie oraz łożenie na utrzymanie powoda. Zauważyć także należy, iż pozwany poza małoletnim powodem nie ma nikogo innego na utrzymaniu. K. W. (2) wiele lat pracował poza granicami Polski, ma duże doświadczenie zawodowe. Ostatnio za pracę dorywczą przy malowaniu trwającą przez 1,5 tygodnia i zarobił 540 zł (wyjaśnienia pozwanego k. 72-73). Zdaniem sądu może on osiągać dochody w wysokości co najmniej 1800 zł miesięcznie. Nadto posiada zbiory pamiątek z II wojny światowej, które w razie potrzeby może spieniężyć.

Pozwany podnosił swój zły stan zdrowia. Wskazać należy, iż nie udowodnił on na jakie schorzenia cierpi i jakie wydatki ponosi z tego tytułu, nie poparł swoich twierdzeń żadnymi dokumentami, w szczególności nie przedłożył zaświadczeń lekarskich o obecnym stanie zdrowia.

W pozostałym nieco mniejszym zakresie około 300 zł miesięcznie, koszt utrzymania powoda powinna ponosić jego matka. Ma ona mniejsze możliwości zarobkowe, ale również poza powodem nie ma innych osób na utrzymaniu. Zarabia netto 1.181 zł miesięcznie, ale jest właścicielką mieszkania w M. o powierzchni 50m², z którego może uzyskiwać dochód wyższy niż obecnie.

Wobec powyższego na mocy art. 133 § 2 k.r.o. i art. 135 § 1 k.r.o. Sąd zasądził od pozwanego alimenty w kwocie po 400 zł miesięcznie. Zdaniem Sądu kwota ta mieści się w granicach możliwości finansowych pozwanego, jest też adekwatna w stosunku do usprawiedliwionych potrzeb powoda.

Sąd oddalił żądanie w pozostałym zakresie, uznając je za zbyt wygórowane. Łączne zobowiązanie pozwanego wobec rodziny będzie teraz wynosiło 800 zł miesięcznie.

Sąd zasądził alimenty od daty wniesienia powództwa tj. od 08 listopada 2013 roku uznając je za usprawiedliwione w tej dacie.

O kosztach rozstrzygnięto stosownie do art. 102 kpc.

Rygor natychmiastowej wykonalności w części dotyczącej obowiązku alimentacyjnego nadano na mocy art. 333 § 1 pkt 1 kpc.